

Sammanfattning och historik om IPS projektet 2014-16

Socialstyrelsen beviljade Nyköpings kommun statsbidrag 2012-13 för att starta en "försöksverksamhet med meningsfull sysselsättning riktad till personer med psykiska funktionsnedsättningar, enligt Individual Placement and Support (IPS)". Kommunen är huvudman för projektet. Landstinget, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen var medsökande. Fortsatt finansiering för 2014-16 söktes och beviljades genom samordningsförbundet RAR. Syftet med förlängningen var att implementera IPS metoden och utveckla såväl interna som externa stödsatser i reguljär verksamhet.

Idén om att införa IPS som utveckling av kommunens sysselsättningsverksamhet, FIA (Fungera i arbetslivet), hade initialt dålig förankring. Parterna hade tvetsamheter till nyttan av IPS. Huvudmannen hade en vag förankring i metodarbetet i egen verksamhet samt en spretig organisation för projektet. En stor del av projektledarens tid ägnades åt metodarbete och att hålla ihop projektet. Utvecklingen mot implementering var svår att se när Samordningsförbundet RAR:s representant tog plats i styrgruppen.

Till stor del har samverkan skett på individnivå med deltagaren i fokus. Arbetspecialisterna har arbetat för att använda sig av deltagares hela nätverk för att planera och säkerställa brukarens parallella behandling, stöd och ekonomi under IPS processen. Reflektioner kring hinder och möjligheter med samverkan handlar mycket om myndigheters olika lagar, riktlinjer och prioriteringar. Andra svårigheter kan antas handla om olika värderingar och synsätt kring arbetsförmåga och stegvis rehabilitering.

Omsättning av nyckelpersoner har varit stor. Enligt IPS-manualen är möjligheten att skapa ett team viktig för att driva IPS-arbete på ett framgångsrikt sätt. Verksamheten och samverkan har tappat tempo upprepade gånger och fått börja om. Mot många odds visade samverkan enligt metoden snart på positiva konkreta resultat för deltagare. IPS metoden fick större efterfrågan och vid projektet slut stod ca 20 sökande i väntan på plats i verksamheten. Metoden gav hopp och möjlighet till stöd i förändring både för deltagare och för personal.

Samverkan i projektet har haft stor nytta av IPS handläggarteam som startade 2013 med en lunch där IPS metoden och idén om ett tvärprofessionellt team presenterades. Teamet har även fungerat som projektgrupp och format IPS arbetet, bidragit med kompetens och länkat till sina verksamheter. Nyckeln har varit tidig samordning med individen i fokus, lite jäklar anamma, god vilja och glada skratt. Vi har goda exempel på gemensamma insatser som kompletterat varandra och där handläggare och arbetsspecialister respekterat varandras kunskap och befogenheter. Vid samarbete utan prestige där uppdragen varit tydliga mellan parterna och psykiatrins delaktighet varit hög har möjligheten för snabbaste vägen mot arbete öppnat sig.

2014 skattades metodtrogenhet och bedömdes stämma delvis överrens med IPS riktlinjer. Under projekttiden har målet varit att stämma väl överrens med IPS och nå 100 poäng. I den sista mätningen 2016 som validerades i Lund nådde projektet 99 poäng. Projektet har tagit emot färre deltagare än förväntat. Personalomsättning och kompetens har påverkat. Att skapa, hantera och tydliggöra en process i samverkan med trovärdighet har krävt tid, tillgänglighet och skraddarsydda lösningar. Dussinlösningar var svåra att hitta för IPS målgrupp. Vid projektets slut hade en tredjedel av deltagarna anställning eller studerade.

Med tiden har IPS kompetens mognat kring de många pusselbitarna i vår gemensamma samverkan. Värderingar visas som i Kierkegaards "Till eftertanke" (i vi form).

Till Eftertanke

Om vi vill lyckas föra en människa mot ett bestämt mål, måste vi först finna den där den är och börja just där.

Vi behöver förstå det den förstår och kan vi inte det, hjälper det inte att vi kan och vet mer

Syfte och mål

Syftet med projektet är och har varit att metodutveckla och införa SE/IPS -metoden för att erbjuda motiverade personer med psykisk ohälsa och eller missbruk/ beroende (från 2016) som står allra längst från arbetsmarknaden stöd till arbete och utbildning. Det övergripande målet är att i samverkan utveckla myndigheternas stödinsatser för målgruppen såväl internt som externt.

Aktivitet 2016

- Utökning av antalet deltagare från 10 till 20/ arbetsspecialist
- Metodutveckling samt bedömning och validering av programtrohet
- Fortsatt handledning, utbildning och konsultation
- Information till intressenter, samarbetsparter och arbetsgivare
- Uppdragsbeskrivning
- Slutföra kartläggning av IPS processen
- Beskriv behovet av utbildning
- Stärka och utveckla samverkan med berörda verksamheter. Exempelvis TUNA
- Formulera en arbetsgivarstrategi och utveckla arbetsgivarkontakter
- Gör en implementeringsplan med finansiering efter 2016
- Beskriv den permanenta organiseringen inklusive ledning och styrning efter projektiden
- Formulera en överenskommelse som beskriver respektive parts uppdrag, finansiering samt organisering
- Underteckna överenskommelsen inför 2017

Två resultatmål fanns i projektet:

- 1) 40 % av brukarna som är i aktiva insatser ska få och behålla studier och/ eller arbete på den reguljära arbetsmarknaden. *(Målet är baserat på studier som bedrivits i svensk kontext (Bejerholm, Larsson & Hofgren, 2011 samt Nygren 2012) där Malmöstudien uppnådde 46 % i arbete och eller studier med en hög grad av integration i det psykiatriska teamet. Detta i förhållande till studien i Umeå som var kommunbaserad, där 25 % av deltagarna nådde en anställning).*
 - **Resultat:** vid projektets slut var 9 (33,33%) deltagare i arbete/studier. 4 deltagare arbetsprövade.
- 2) 100 poäng i programtrohet, verksamheten stämmer bra överens med IPS.
 - **Resultat:** 99 poäng vilket visar att verksamheten delvis stämmer överens med IPS.

Mål kring Implementering 2016:

Från 2017 är IPS-Slussen en integrerad verksamhet som är väl etablerad främst inom kommun och psykiatri men även inom Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Från 1 januari 2017 ska det finnas en överenskommelse mellan parterna som beskriver vilka

resurser som avdelas till IPS och de kringaktiviteter som krävs för att arbeta enligt metoden IPS.

- **Resultat:** En överenskommelse från 2017 finns undertecknad.

IPS utbildning har skett via universitetet i Lund (IPS 7.5 p) samt via extern konsult/handledare från CE Solutions (SE/Supported employment och CE/Customized employment). Projektledaren har även tagit del av konsultation kring metoden men ger även andra metodhandledning. Kunskap och information om samverkansmetoden sprids genom deltagares och parternas nätverk.

IPS har bidragit till att många personer i målgruppen samt handläggare och behandlare känner hopp om förändring som för människor närmare arbete. 8 deltagare har anställning och 2 studerar.

Deltagare

32 personer har fått insatser, jämt fördelat mellan kvinnor och män, med hela eller av delar i IPS processen. 4 har avslutats. 1 deltagare har gått hela vägen från FIA ("Fungera i Arbetslivet "daglig verksamhet) till att idag arbeta heltid utan anställningsstöd. Han står idag som passiv IPS deltagare (Utan uppföljning men med möjlighet att snabbt få stöd igen). Ytterligare 7 deltagare hade vid projektets slut anställning i olika former och omfattning. 2 studerade. 5 hade praktikplatser med olika syften och längd.

Integrerad reguljär organisation IPS Jobbsupport 2017

Personal och team

IPS teamet består av

- 2 arbetsspecialister (kommunanställda)
- 1 biträdande chef (landstingsanställd) med IPS kvalitet- och metod-ansvar
- Teamet utgår från samma lokaler
- En arbetsplats finns på Öppenvårdsmottagningen
- IPS handläggarteam har möte en gång i månaden eller vid behov.

Insatser

- Samarbete med psykiatri, rehabteamet och TRIS för att tidigt möta patienter och sökande i motivation till arbete. Säkerställa IPS målgrupp till IPS verksamheten samt kunna vara lots till andra aktörer i samverkan.
- Nya sökande tas upp i förprovning i handläggarteamet och med den myndighet som ansvarar för deltagares huvudsakliga försörjning.
- Arbeta med arbetsgivare utifrån arbetsgivarstrategin

Organisation

- **Nytt namn:** IPS Jobbsupport
- **IPS Överenskommelse:** Följs upp av styrgruppen med representanter från Nyköpings Kommun, Landstinget Sörmland, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan samt biträdande chef för IPS Jobbsupport.

- **IPS ledning:** Peter Johnsson enhetschef Nyköpings Kommun, Annelie Edrén vårdplatsenhetschef Landstinget Sörmland och Mette Hesselgren biträdande chef för IPS Jobbsupport.
- **Teamledning, metod och kvalitetssäkring samt sammankallande för IPS Handläggarteam:** Biträdande chef för IPS Jobbsupport
- **IPS Team:** Två arbetsspecialister samt biträdande chef för IPS Jobbsupport
- **IPS Handläggarteam:** Representation från parterna på handläggarnivå